

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

21 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Bulbuc Boris în numele inculpatului Talmaci Arcadii Mihail, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2015, în cauza penală în privința lui

Talmaci Arcadii Mihail, născut la 16.01.1969 în or. Bălți, domiciliat în s. Biești, raionul Orhei.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. Prima instanță: 05.09.2014 – 25.11.2014;*
- 2. Instanța de apel: 19.12.2014 – 30.01.2015;*
- 3. Instanța de recurs: 01.07.2015 – 21.10.2015.*

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 25 noiembrie 2014, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, Talmaci Arcadii Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin.(1) Cod penal la 5 (cinci) ani închisoare.

În baza art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

Prin aceeași sentință a fost condamnată și Moloșnic Svetlana Mihail, în privința căreia hotărârile judecătorești nu se contestă.

Acțiune civilă pe dosar nu a fost înaintată.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit, că Talmaci Arcadii Mihail, în noaptea de 25 spre 26 martie 2014, aproximativ între orele 23.00-24.00, în timp ce se afla la domiciliul lui Vulpe Semion din s. Chiperceni, raionul Orhei, urmărind scopul vătămării grave a integrității corporale, în cadrul unui conflict iscat între el și

Vulpe Semion, i-a aplicat acestuia lovituri cu un cuțit de bucătărie în regiunea feței.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 103 „D” din 23.07.2014, leziunile corporale depistate la Vulpe Semion, în ansamblu, conform criteriului incapacității permanente de muncă mai mult de o treime, se califică ca vătămări corporale grave.

Acțiunile lui Talmaci Arcadii Mihail au fost încadrate în baza art. 151 alin.(1) Cod penal, cu semnele calificative: *„vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care a provocat pierderea vederii, însoțită de pierderea stabilă a cel puțin o treime din capacitatea de muncă”*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către partea vătămată Vulpe Semion, care a solicitat casarea acesteia, și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care să fie dispusă încasarea din contul lui Talmaci Arcadii și Moloșnic Svetlana în beneficiul său a sumei de 8000 lei cu titlu de prejudiciu material și moral.

În motivarea apelului, partea vătămată a invocat blîndețea pedepsei aplicate inculpaților, menționînd, că în rezultatul conflictului el a pierdut organul de vîz, a suportat cheltuieli enorme pentru tratament, iar inculpații nu i-au restituit nici un ban, astfel considerînd că inculpaților urma să le fie stabilită pedeapsa închisorii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2015 a fost admis apelul declarat de către partea vătămată Vulpe Semion, casată parțial sentința Judecătorei Orhei din 25 noiembrie 2014, în latura stabilirii pedepsei penale și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care, lui Talmaci Arcadii Mihail, recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea art. 364/1 alin. (8) Cod procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa închisorii pe termen de 5 (cinci) ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei aplicate lui Talmaci Arcadii Mihail urma să fie calculată din ziua reținerii.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că instanța de fond la examinarea cauzei corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizînd obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionînd asupra vinovăției inculpatului Talmaci A. de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin.(1) Cod penal.

Totodată, verificînd legalitatea pedepsei stabilite inculpatului, instanța de apel a constatat, că instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, astfel, neîntemeiat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, deoarece, în speță, s-a constatat cu certitudine că nu există temeieri legale pentru ca inculpatul să beneficieze de posibilitatea corectării și reeducării în condiții non privative de libertate, nefiind stabilite careva circumstanțe care ar justifica suspendarea condiționată a executării pedepsei.

În acest sens instanța de apel a reținut că, din materialele cauzei reiese, că inculpatul Talmaci A. anterior a fost condamnat, antecedentele penale fiind stinse, cu toate acestea comportamentul postinfracțional nu a confirmat formularea de către inculpat a concluziilor corespunzătoare, partea vătămată nu l-a iertat și solicită înăsprirea pedepsei penale.

La stabilirea pedepsei inculpatului Talmaci A., instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal și art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, considerând că atingerea scopului pedepsei se va asigura prin aplicarea pedepsei închisorii.

În ce privește motivele invocate de partea vătămată privind încasarea prejudiciului material și moral din contul inculpaților, instanța de apel le-a apreciat ca nefondate, deoarece nu a fost intentată acțiune civilă în cadrul procesului penal, și respectiv, partea vătămată nu a fost recunoscută ca parte civilă.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Bulbuc Boris în numele inculpatului Talmaci Arcadii, care solicită casarea acesteia cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului avocatul invocă temeiurile prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală – „*nu au fost întrunite elementele infracțiunii*”, pct. 10)– „*s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*” și pct. 12) – „*faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*”, și indică următoarele argumente:

- instanța de apel a interpretat eronat concluziile primei instanțe, care, în opinia sa, a dat o apreciere corectă circumstanțelor cauzei și a aplicat prevederile art. 90 Cod penal în privința inculpatului;

- în partea introductivă a deciziei instanța de apel a indicat, că Talmaci Arcadii nu are antecedente penale, iar în motivare a menționat, că inculpatul anterior a fost condamnat, însă antecedentele penale sunt stinse;

- la stabilirea pedepsei, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că, cauza a fost examinată în baza art. 364/1 Cod procedură penală, limitându-se să menționeze doar că instanța de fond nejustificat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal;

- instanța de apel nu și-a motivat soluția sa în ce privește stabilirea pedepsei cu închisoare fără aplicarea art. 90 Cod penal.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de avocat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, cu menținerea hotărârii atacate ca fiind legală și întemeiată.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva*

hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

8.1. Recurentul invocă în recursul declarat temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 8) – „*nu au fost întrunite elementele infracțiunii*”, pct.10)– „*s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*” și pct. 12) – „*faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*” Cod de procedură penală, însă din conținutul acestuia, Colegiul penal constată că recurentul își motivează solicitările doar în ce privește individualizarea incorectă a pedepsei în privința inculpatului Talmaci Arcadii.

Instanța de recurs reține faptul că, cauza penală de învinuire a lui Talmaci Arcadii a fost examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, potrivit căruia judecata se face în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, fiindcă inculpatul a recunoscut încadrarea juridică a faptei, așa cum a fost reținută în rechizitoriu, și în acest sens a depus cerere, prin care a solicitat ca judecarea cauzei să aibă loc în baza probelor administrate în faza de urmărire penală (f. d. 97).

Reieșind din prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală și practica judiciară constantă, Colegiul penal menționează că, împotriva sentinței adoptate de prima instanță în urma judecării în procedura simplificată părțile pot exercita calea de atac apelul, de regulă, sub aspectul individualizării pedepsei, inculpatul neputînd renunța la opțiunea de a fi judecat potrivit procedurii simplificate.

Astfel, instanța de recurs se va expune doar în privința temeiului prevăzut de pct. 10) alin. (1) al art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel dacă s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Colegiul penal menționează că potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei* se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele agravante sau atenuante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Reieșind din prevederile legale enunțate, precum și din conținutul hotărârii atacate, instanța de recurs consideră că, instanța de apel corect i-a stabilit

inculpatului Talmaci Arcadii pedeapsa închisorii în limitele stabilite de prima instanță, cu respectarea prevederilor art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, însă fără aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, motivându-și soluția în acest sens, așa cum este indicat în pct. 5 al prezentei decizii.

8.2. În ce privește argumentele apărătorului inculpatului cu privire la individualizarea incorectă a pedepsei, Colegiul penal le consideră neîntemeiate, deoarece analizând decizia atacată, se constată că instanța de apel și-a motivat soluția sa în ce privește stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului.

Referitor la neaplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de recurs remarcă că textul art. 90 alin. (1) Cod penal, prin sintagma „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Acest fapt rezultă și din prevederile legale, care stipulează că: „ Dacă... instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei...indicând numai decît în hotărîre motivele...”.

Astfel, din examinarea condițiilor în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al vinovatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Raționamentul instanței de a suspenda executarea pedepsei, depinde, de rînd cu celelalte circumstanțe ale cauzei, de personalitatea vinovatului, de comportamentul acestuia anterior și după săvîrșirea infracțiunii, în timpul urmăririi penale sau al judecării.

Mai mult ca atît, Colegiul penal atestă că, din materialele cauzei se evidențiază că partea vătămată nu l-a iertat pe inculpat și solicită o pedeapsă reală cu închisoarea, fiind depus apel în acest sens.

Cu referire la indicarea în partea introductivă a deciziei de către instanța de apel că Talmaci Arcadii nu are antecedente penale, iar în motivare că inculpatul anterior a fost condamnat, însă antecedentele penale sunt stinse, Colegiul penal consideră că acest argument nu constituie un temei de casare a hotărîrii atacate, deoarece faptul stingerii antecedentelor penale este menționat în partea motivantă numai în calitate de circumstanță ce caracterizează persoana inculpatului.

Instanța de recurs relevă de asemenea și faptul, că la stabilirea pedepsei inculpatului instanța de apel a ținut cont, în mare parte, de gravitatea infracțiunii săvîrșite de către inculpat, precum și de consecințele acesteia, și anume, cauzarea părții vătămate a vătămarilor corporale grave, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 103 „D” din 23.07.2014.

Astfel, instanța de apel, luînd în considerație stipulările legale expuse, i-a stabilit inculpatului Talmaci Arcadii pedeapsa închisorii în conformitate cu prevederile art. 364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, reieșind din limitele minimă și maximă ale sancțiunii art. 151 alin.(1) Cod penal.

În așa mod, instanța de recurs constată că, temeiul invocat de recurent prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de eroare de drept în speța examinată nu s-a comis, prin urmare, hotărîrea atacată este legală și întemeiată.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de avocatul Bulbuc Boris în numele inculpatului Talmaci Arcadii se declară inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Bulbuc Boris în numele inculpatului Talmaci Arcadii Mihai, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2015, în cauza penală în privința lui **Talmaci Arcadii Mihail**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **20 noiembrie 2015**.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Nicolaev Ghenadie